

Aanbiddingsvers:

Stuur u lig en u waarheid; laat dié my lei; laat dié my bring na u heilige berg en na u woninge, (Ps 43:3 AFR1953)

Sing vooraf:

Ons hulp is in die Naam van die Here wat die hemel en die aarde geskape het.

Geliefdes, genade en vrede vir u van God ons Vader en die Here Jesus Christus deur die kragtige werking van God die Heilige Gees.

Amen.

Lofpsalm 34:6

-6-

Kom kinders, hoor na my!

Die HEER se vrees wil ek jul leer.

Wie is 't wat lewensduur begeer

en dae wat hom verbly?

Laat tong en lippe vra

na **waarheid**, en ontwyk die kwaad;

soek wat God wil: die regte daad,

en jaag die vrede na.

Gebed.

- **Doksologie:**
- **Aanbidding:**
- **Skuldbelydenis:**

Vergifnis:

- **Dank:**
- **Smeking vir die nood van die gemeente en voorbidding vir die kerk, owerhede en sondige wêreld, asook die beroep op die beloftes van God**
- **Algemene bede:**
- **Verligting van die Gees ter wille van die Woorddiens:**

Amen.

Psalm 36:2

2-

U goedheid, HEER, is hemelhoog;

u waarheid tot die wolkeboog;

u reg sal nooit begewe,

maar staan soos berge, vas van voet;

u oordeel is 'n diepe vloed;

U sorg vir al wat lewe.

Hoe kost'lik is u guns, o God!

Hoe vlug die mensekinders tot

u vleuels vir beskerming!

Hul smaak die vette van u huis;

U laaf hul uit 'n stroom wat bruis

uit dieptes van ontferming.

Skriflesing: Matteus 6

Teks: Matteus 6:1 - 18. Heidelbergse Kategismus Sondag 46

Die Here Jesus Christus het dit teen die skynheiligheid, of geveinsdheid, soos dit hier staan, van die Fariseërs.

Hulle is vals.

Daarom sê die Here Jesus:

- Moenie liefdadigheid bewys soos *die geveinsdes* nie.
- Moenie bid soos *die geveinsdes* nie.
- Moenie vas soos *die geveinsdes* nie.

Ons gee in hierdie preek aandag aan die Fariseërs se doen en late

Die Here maak in hierdie gedeelte 'n baie ongewone kombinasie van sake, naamlik: gebed en skynheiligheid.

- Hy gebruik skynheiligheid en gebed saam in een sin, bedoelende daarmee dat een mens altwee doen.

Het u al daaraan gedink dat so-iets moontlik is?

- Dat dit moontlik is dat mens in jou gebed vir God 'n prentjie wil voorhou wat nie waar is nie!
- Al klink dit hoe hard, die Here sê dat daar mense is wat selfs in hulle gebede teenoor die Here oneerlik is, terwyl die Here op daardie oomblik in hulle harte lees wat hulle dink en doen.

Wat het die Fariseërs verkeerd gedoen wat die Here so ontstel het dat Hy hulle eintlik vir ons as voorbeeld voorhou?

- Hulle fout het in hulle daaglikse lewe ontstaan.
- Hulle het liefdeloos teenoor hulle medemense geword.
- Trouens, hulle het nie eers alle mense as hulle medemense erken nie - maar in die openbaar durf hulle dit nie gewys het nie.
- Die gevolg was dat hulle heeltemal in 'n skynheilige lewenswyse verval het.

Hierdie skynheiligheid het toe ook in hulle godsdienste uitgeslaan.

- Dit kan ook sekerlik nie anders nie, want jou lewe en jou godsdienste kan tog nie van mekaar af losgemaak word nie.
- Dit vorm 'n onafskeidbare eenheid.

Die kern van die saak is dus dit: As jou godsdienste verkeerd is, is jou lewe ook vals, en behaag dit nie die Here nie.

- Die Fariseërs se lewe is die bewys hiervan: Toe hulle lewe liefdeloos geword het, het hulle godsdienste 'n harde kontrak geword, waarin hulle maar net vir God moes voorgee dat hulle reg doen.
- Waar ontstaan so 'n geweldige geloofsfout? Dit ontstaan as jy die genade van God verkeerd verstaan en verkeerd waardeer.
 - Hierdie Fariseërs kon nie verstaan dat God uit genade met sy volk 'n verbond opgerig het, en dat Hy nou daarvoor net gehoorsaamheid en dankbaarheid verwag nie.
 - En hulle het ook nie verstaan dat hierdie genade werklik soos 'n lig uit jou moet uitskyn nie.

Hulle het geglo dat in godsdienste sake elke man vir homself is.

- Slaag jy daarin om reg te doen, gaan God jou vir jou godsdienste beloon met die ewige saligheid.
- Hulle geloofshouding was dus dat hulle betaling wou hê vir alles wat hulle gedoen het - ook in hulle gebede.

Die punt is net dat hierdie gedeelte leer dat jy in die eerlikheid van jou gebed kan weet of jy die Here waarlik dien of nie - want jou gebed is 'n spieël van jou intieme omgang met God.

Die Fariseërs het die gebed nie meer verstaan en beleef as intieme omgang met God nie.

- Dit was nie meer 'n verhouding van 'n skepsel wat voor sy Skepper staan, en eerlik moet smeeke vir genade - en ook net so eerlik sy sondes moet bely nie.
- Dit wat ons uit die Nuwe Testament van hulle leer, gee die indruk dat die besef dat die Here buitendien weet wat in elke mens aangaan, by die Fariseërs ontbreek het.

Vir die Nuwe Testamentiese Christen is die gebed selfs nog meer: Ons staan in die gebed in die verhouding van kind tot Vader.

- Nie vanself nie - deur die genade wat oor ons vloei as gevolg van die versoeningswerk van die Here Jesus Christus.
- Dit is dus 'n baie teer en innige verhouding wat in ons gebede na vore moet kom.

Vir die Fariseërs was die gebed soos 'n werk wat agter die rug moes kom.

- Dit was nog 'n geleentheid om iets te verdien.
- Daarom was hulle siening dat hoe harder hulle werk, hoe meer betaling hulle kry.
- Dit het ontaard in berekende lang gebede - hoe langer die gebed, hoe meer die betaling.

Sulke gebede is egter nie met dieselfde entoesiasme deur die Here ontvang nie, want Hy noem dit ydele herhaling van woorde.

- Die Here gee duidelik sy afkeur te kenne oor gebede wat dieselfde dinge oor en oor herhaal.
- Sulke gebede dra die merk van skynheiligheid, omdat ware opregtheid daarin ontbreek.

Nog 'n fout wat die Fariseërs gemaak het, was dat hulle gedink het dat 'n gebed openbare indruk moet maak.

- Ons maak ook baie keer dieselfde fout: Ons is skaam om te bid omdat ons dink dat mense sal dink ons bid nie goed genoeg, mooi genoeg of lank genoeg nie.
- Terwyl dit glad nie is waaroor dit gaan nie!

As daar iewers 'n element van spogtery in jou gebed is, is daardie gebed nie vir die Here goed nie, omdat die gesindheid agter die gebed verkeerd is.

- Die Here kyk nie net na eindprodukte nie - Hy kyk veral na die plek waar die geloofsworke begin word, naamlik ons hart en ons gesindheid.
- Hy kyk na ons geloof en ons lewende verbintenis met Hom.

Die Here Jesus praat ook van die heidene.

- Sy bedoeling is om te demonstreer waarom die soort/styl van gebede, soos wat die Fariseërs gebid het, vir die Here verkeerd is.
- Die heidene het geglo dat hulle hulle afgode moes omkoop met lang gebede wat vol herhaling is en allerhande praatjies bevat het.

Daar was dus 'n wesenlike ooreenkoms tussen die Fariseërs se gebede en die gebede van die heidene!

- Lang gebede wat vol herhalings is, is dus in sy aard heidens!

Die Here Jesus lewer nie hierdie preek omdat Hy daarmee beweer dat ons so bid nie.

- Hy preek hierdie preek om ons te leer dat ons nie sulke gebede moet bid nie.
- Hy wil hê dat ons reg moet optree, en daarom wys Hy duidelik wat verkeerd is, sodat ons dit kan vermy.

Dit is waarom die Here Jesus vertel het van die twee manne wat gaan bid het. Die een was deurtrek van valsheid en allerhande woordversierings.

Twee manne het na die tempel opgegaan om te bid, die een 'n Fariseër en die ander 'n tollenaar. En die Fariseër het gaan staan en by homself so gebid: o God, ek dank U dat ek nie soos die ander mense is nie—rowers, onregverdiges, egbrekers, of ook soos hierdie tollenaar nie.”(Luk 18:10-11 AFR1953)

Die ander een was sondig en gestroop van mooi woorde - maar totaal eerlik!

En die tollenaar het ver weg gestaan en wou selfs nie sy oë na die hemel ophef nie, maar het op sy bors geslaan en gesê: o God, wees my, sondaar, genadig! (Luk 18:13 AFR1953)

Dis presies waarvoor die Here Jesus aan die kruis was - ook sodat ons eerlik kan leef en bid. Die vertroue in ons vergifnis van ons sondes rus juis in die eerlikheid wat in ons gewerk word deur die Gees van die Here Jesus Christus!

Kom ons som die moenies op:

- Gebede moenie spog nie.
- Gebede moet nie selfsugtig wees nie.
- Gebede moenie ydelik herhaal nie.
- Ons herhaal soms wel dinge uit smart, maar nie om die Here daarmee te beïndruk nie.
- Openbare gebede moenie daarop gerig wees om mense te beïndruk nie. 'n Eerlike gebed word op die eer van God gerig.

Kom ons lees Kategismus Sondag 46 saam.

Vraag 120: Waarom het Christus ons beveel om God as ons Vader aan te spreek?

Antwoord: Sodat Hy heel aan die begin van ons gebed in ons die kinderlike vrees en vertroue op God sal wek. Dit moet die grond van ons gebed wees, naamlik dat God deur Christus ons Vader geword het, en dat Hy ons veel minder dit wat ons van Hom in die geloof bid, sal weier as wat ons vaders aardse dinge ons ontsê (a).

(a) Matt 7:9-11; Luk 11:11-13.

Vraag 121: Waarom word hier bygevoeg: wat in die hemel is?

Antwoord: Sodat ons van die hemelse majesteit van God nie aards moet dink nie (a) en van sy almag alles verwag wat ons vir liggaam en siel nodig het (b).

(a) Jer 23:23, 24; Hand 17:24, 25, 27. (b) Rom 10:12.

Amen.

Slotgebed.

Slotpsalm 144:1

1-
Geloofd sy God wat my in wank'le tyd
'n rotssteen is, my aangord tot die stryd;
wat tot die kryg my hande toeberei,
so goed is en 'n vestingwerk vir my;
wat my die skans tot redding wil verstrek,
by wie ek skuil, daar my sy skild oordek;
wat in die stryd my altyd trou bewaak
en nou my volk aan my gehoorsaam maak.

Die genade van die Here Jesus Christus en die liefde van God en die gemeenskap van die Heilige Gees bly by u almal.

Amen.

Dr. M.J. du Plessis
Gereformeerde Kerk Bellville
Datum: 20 Desember 2009